

Utvikling

Bilde: høyre -rips Rovada fra 2. juni i Solør.

Under: Stikkelsbærsorten Mucurines 2. juni.

Foto: Jørn Haslestad

På indre Østlandet er det fortsatt noe blomstring i solbær, mens det er kartutvikling i både rips og stikkelsbær i ribesfeltene, en del ustabil vær den siste tiden har gitt varierende pollineringsforhold, men trolig er vi godt hjulpet av en del vind da bieaktiviteten har vært sporadisk. Under slike forhold ser vi at vi har god hjelp av villbiene og spesielt humleartene som jobber ved under ti grader temperatur. Det er ikke rapportert om nattefrost så siste to uker så langt vi vet, og vi håper på god ansetning med kart fremover. Kommende dager meldes det på Østlandet om høyere temperaturer og en del sol. Dette

betyr i tillegg til raskere utvikling av plantevekst og kartutvikling, også at vi kan forvente mer forekomst av ulike skadedyr fremover. En bør derfor følge med i ribesfeltene og vurdere eventuelle skadeforebyggende tiltak.

Arbeid i felt

Med høyere temperaturer må en intensivere arbeidet med ugras og gras inntil og langs ribesradene. All vekst går nå

svært fort og en kan lett miste grepet på ugras hvis en ikke er på hugget. Klipping og eller luking må til der en ikke har jorddekke i form av plastduk eller kompost i raden. Blomstringen i ribesartene er som regel synkron med blomstring i flere av ugrasartene, og mye løvetann i og ved siden av ribesfeltene vil kunne trekke bier og humler vekk fra blomstene på ribesplantene. Problemugras som brennenesle må lukes vekk før dette fortsetter å spre seg i feltet med rotstengler. Det samme gjelder kveke som er en alvorlig trussel mot veksten til ribesveksten.

I dette feltet (over) med Xenia stikkelsbær er det tynnet vekk nye skudd fra basis samt ugrasoppslag. Da bildet ble tatt 25. mai var det god aktivitet av humler på stikkelsbærblomstene selv om det var mye løvetannblomstring rundt.

På bildet under er det brukt en blanding av halm, flis og husdyrtalle som er lagt inntil solbærbusk. Dette frigir næring over tid i tillegg til å hemme en del ugrasvekst.

Et godt ugrasdempende tiltak er å dekke med kompost av gras eller halm langs radene. Et lag med slikt plantedekke vil dempe ugraset om våren fram til ribesplantene vil skygge bedre når de setter fullt bladverk. I tillegg vil et slikt markdekke bidra til vesentlig mindre fordamping fra jordoverflaten. For det tredje betyr også tilførsel av organisk materiale økt næringstilgang for både planterøtter og jordliv som meitemark. Et jorddekke av

kompost med gras/halm bør legges på flere ganger i året da dette brytes ned og omdannes i jorda fortløpende. Viktigst er det å få lagt dette tidlig om våren før ugraset kommer i vekst i april.

Plantevern

Sopp: I blomstring må en unngå soppsprøyting med svovel eller kobber, og en regnværsperiode vil uansett virke dempende på mjøldoggpresset. På den annen side vil derimot smitteutvikling av bladfall og- og bladflekksjukdommene øke med regnvær som gir sporespredning av disse sjukdommene. Vurder derfor bruk av kobber (Nordox) rett etter blomstring (sjøl små doser har god forebyggende effekt, men ingen kurativ virkning).

Lus: Høyere temperaturer fremover gir mer fart i forekomst av skadedyr. Her er det flere arter en bør være på vakt mot og denne uka har vi funnet lus i rips. Ofte ser en lus ved at bladene er krøllet sammen og at lusa sitter inne i bladkrøllen. Her er de godt beskyttet og vil kunne øke i antall raskt. I økologisk er det tillatt å sprøyte med preparatet Raptol. Dette er et rasktvirkende insektdrepende preparat basert på naturlig forekommende pyretrum. Imidlertid er virkningstiden kort og Raptol dreper også effektivt nyttefaunaen rundt. I tillegg er Raptol kun et kontaktmiddel og vil ikke ha god effekt på lus som sitter gjemt inne i sammenrullede blad. En bør derfor være svært forsiktig med bruk av Raptol. Rådfør deg med rådgiver om slik bruk og hvilke skadegjørere Raptol eventuelt bør brukes mot. Ved forekomst av lus bør en knipe av blad eller skudd der lusa sitter i et forsøk på å holde angrepet nede. Er det forekomst av marihøner (også marihønelarver) kan disse også være til stor hjelp i bekjempelsen av lus.

På bildet over er ei bladlusnymfe inne i et sammenkrøllet ripsblad. På tross av kun ei nymfe var bladet tydelig sammenkrøllet og veksten kan raskt stoppe opp ved en større koloni lus.

Bladveps: Angrep av bladveps kan bli synlig i tiden framover. Det er flere arter. Mest vanlig er stikkelsbærbladveps som angriper både stikkelsbær og rips. Stikkelsbær er mest utsatt. Snauspising av bladene på kort tid er typisk symptom på bladveps. Bladvepslarver må bekjempes før de gjør omfattende skade dersom de er mange i antall. Preparatet Raptol kan være aktuelt å bruke.

Brennnesle er en alvorlig trussel mot vekst i ribes og bør tynes fra tidlig vår. Den trives best på jord med høgt nærings- og humusinnhold.

Over: Symptom på lusangrep i rips.

Venstre: Larver av mariehøne som er godt i gang med å fortære en lusekoloni.